

Titel: Kapitel XV.

Citation: "Kapitel XV.", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r05-shoot-chptrd1e5388.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Kapitel XV.

Syn og Skøn.

§ 173.

Fremsattes Begæring om Optagelse af Syn eller Skøn, udmelder Retten, hvor den tager Begæringen til Følge, en eller flere Syns- eller Skønsmænd. Retten bestemmer Antallet, forsåvidt ingen særlig Forskrift herom er givet. Personer, som bo udenfor vedkommende Rets Embedsområde, kunne kun udmeldes af denne, når det er oplyst, at de ere villige til at efterkomme Udmeldelsen, eller når det findes nødvendigt eller hensigtsmæssigt, enten fordi der indenfor Retskredsen ikke findes sagkyndige Personer, som kunne benyttes, eller fordi den

Ting, der er Genstand for Forretningen, er udenfor Retskredsen.

§ 174.

Kun ubcryptede Personer kunne udmeldes til Syns- eller Skønsmænd, hvorhos Personer, der ville være udelukkede fra at handle som Dommere i Sagen ifølge § 32 Nr. 1 og 2, under ingen Omstændigheder må tilkaldes som Syns- eller Skønsmænd, og de øvrige i § 32 nævnte Personer kun forsåvidt det ikke er muligt at finde andre lige så gode.

§ 175.

Enhver, der er pligtig at vidne, er også pligtig at modtage Udmeldelse som Syns- eller Skønsmænd.

Statens Embedsmænd og Bestillingsmænd fritages for Udmeldelse, når de ved Skrivelse fra de dem foresatte Myndigheder oplyse, at de ikke have den fornødne Tid, eller at Forretningens Foretagelse iøvrigt kommer i Strid med deres offentlige Pligter. Personer, for hvem Syns- eller Skønsforretningens Udførelse vilde medføre stort Besvær eller Ulempe, bør, forsåvidt Omstændighederne tillade det, forskånes for Udmeldelse.

§ 176.

Forsåvidt Personer ere beskikkede med almindelig Bemyndigelse til Foretagelsen af visse Syn eller Skøn, bør andre kun udmeldes hertil, når Henvendelse til hine vilde medføre en Forhaling, hvorved Øjmedet kunde forpildes, eller når andre særegne Grunde gøre det tilrande ligt.

Til Forretninger, ved hvilke der udkræves særegen Indsigt eller Færdighed, bør i Reglen kun udmeldes

Mænd, der ifølge offentlig Stilling eller Livserhverv eller dog ifølge offentlig aflagte Prøver må anses for duelige hertil.

§ 177.

Enhver af Parterne kan gøre Henstilling til Retten om Valget af Syns- eller Skøns mændene, men Retten er ikke bunden herved.

Retten bør, forinden Udmeldelsesdekretet afsiges, meddele den eller de mødte Parter,

hvilke Personer der agtes udmeldte, og give dem Adgang til at fremkomme med deres Indsigelser imod disse. Indsigelser, der ikke gøres gældende straks ved Udmeldelsen, kunne ikkun tages i Betragtning, når Parten oplyser, at han uden Brøde fra sin Side har været ude af Stand til at fremsætte dem tidligere. Den Part, der agter at fremsætte sådanne Indsigelser, har inden 8 Dage efter Udmeldelsen at indkalde Modparten til et Møde for den Ret, der har foretaget Udmeldelsen, og i dette at fremsætte sine Indsigelser. Rettens Kendelse kan, når den tager Indsigelserne tilfølg, ikke påklages; nægter den at tage Indsigelserne tilfølg, kan der sinde Kære Sted over dens Afgørelse.

§ 178.

I Udmeldelsesdekretet må det angives tydeligt, hvad der er Forretningens Genstand og Øjemed. Tillige nævnes den Tid, da Afhjemlingen skal foregå, — medmindre Fastsættelsen af Tiden herfor efter Omstændighederne findes at måtte bero til senere Berømmelse — og det Pålægges de Udmeldte til den Tid at møde for at afgive og beedige deres Erklæring.

Når Syns- eller Skønsmændene bo eller opholde sig langt fra det Sted, hvor Hovedsagen behandles, kan Retten, hvis Syns- eller Skønsmændenes Fremstilling under Domsforhandlingen skønnes at kunne undværes, i Udmeldelsesdekretet bestemme, at de skulle møde og afhjemle deres Forretning samt besvare fremsatte Spørgsmål for en af Retten bestemt Underret.

Skulle Mændene således møde for en Underret ifølge en anden Rets Beslutning, må en Udskrift af denne forelægges Underretten, der forsyner den med en Påtegning om, når Afhjemlingen skal sinde Sted.

§ 179.

Parten har uden Ophold at gøre de fornødne Skridt til, at Udmeldelsesdekretet kan blive forkyndt for de Udmeldte i Overensstemmelse med de for Vidner givne Regler. Skulle Mændene møde for en Under-

ret i Følge en anden Rets Beslutning, skal tillige den i foregående Paragraf ommeldte Berømmelse af Afhjemlingen forkyndes for Mændene og Modparten. Tillige hade Parterne at give de Udmeldte Lejlighed til at bese eller gøre sig bekendte med Forretningens Genstand, forsåvidt denne er i deres Værg eller under deres Rådighed. Når en Part vægrer sig ved at efterkomme Synsmandenes og Modpartens Opfordring i så Henseende, bliver han at behandle efter Grundsætningen i denne Lovs § 90, sidste Stykke. Er Forretningens Genstand i Tredjemands Værg, og nægter han de Udmeldte Adgang til at iagttage den, kan vedkommende Part derom henvende sig til den Ret, hvor Afhjemlingen skal ske. Skønner Retten, at Tredjemands vægring ifølge Grundsætningerne i § 191 er ubeføjet, pålægges det ham at tilstede Synsmændene Adgang inden en vis Frist. De i § 192 givne Regler blive iøvrigt i sådant Tilfælde at anvende. Syns- og Skønsmændene skulle give Parterne Underretning om, når og hvor Forretningen foregår, ligesom de også, når Forretningen afgives

skriftlig (§ 180), have at meddele Parterne Genpart af den eller dog at give dem Adgang til at gøre sig bekendt med den senest 3 Dage forinden Afhjemlingen. Klage over Syns- og Skønmænds Fremgangsmåde ved deres Forretning fremsættes for den Ret, for hvilken Afhjemlingen skal ske. Denne kan pålægge dem at omgøre eller fuldstændiggøre Forretningen.

§ 180.

Syns- og Skønsmænd afgive, efter Rettens nærmere Bestemmelse, deres Forklaring ved en skriftlig, til Retten stilet, af Mandene underskreven Erklæring, eller mundtlig ved Afhøring inden Retten. Have Mændene afgivet skriftlig Erklæring, kan yderligere Forklaring afæskes dem inden Retten; findes Erklæringen mangelfuld, kan derhos Retten pålægge dem at omgøre eller fuldstændiggøre den i en yderligere skriftlig Erklæring.

Er Erklæring afgiven af et dertil bestikket Kollegium, bør Møde i Retten, hvor sådant skal sinde Sted, som Regel ikke fordres af flere end et af dets Medlemmer eller, hvor der er Meningsforskel, af et Medlem for hver af de Meninger, hvori Kollegiet har delt sig; dette udpeger selv de Medlemmer, som skulle give Møde. Hvor Erklæring afgives af to eller flere Synseller Skønsmænd, bør, hvis mændene ikke ere enige, hver Enkelts Mening fremgå af Erklæringen.

Afhørelse af Syns- og Skønsmænd sker efter Reglerne om Afhøjelse af Vidner; dog kunne mændene som Regel overvære hverandres såvelsom Vidners Afhørelse, og det kan af Retten tilstedes dem at rådføre sig med hverandre, forinden de svare.

§ 181.

Syns- og Skønsmænd have at bekræfte deres Syn eller Skøn med Ed eller, under de i § 164 angivne Betingelser, med en på Ære og Samvittighed afgiven Forsikring, medmindre begge Parter give Afkald derpå. Er Syn eller Skøn afgivet i Henhold til en almindelig Bestikkelse hertil, bortfalder Bekræftelsen. Denne går ud på, at Mændene have udført deres Hverv og afgivet deres Erklæring eller Forklaring efter Samvittighed og bedste Overbevisning.

§ 182.

Når en Syns- eller Skønsmand uden gyldigt Forfald udebliver fra Retsmødet eller uden lovlig Grund vægrer sig ved at udføre Hværvet eller undlader at foretage Noget, som påhviler ham i Anledning af dette, eller vægrer sig ved at svare på de Spørgsmål, som stilles til ham i Retten, eller ved at bekræfte sin Erklæring eller Forklaring med Ed eller Forsikring, hvor sådant er foreskrevet, finde Reglerne i §§ 153 og 166 Anvendelse med de fornødne Lempelser.

Dog kan Retten, når dette er muligt og efter Omstændighederne kan bidrage til Sagens Fremme, ester pågældende Parts Begæring udnævne andre Syns- eller Skønsmænd enten straks, eller når de anordnede

Tvangsmidler forgæves ere anvendte. Parten kan, når han fremsætter en sådan Begæring, ikke begære yderligere Tvangs Anvendelse mod den eller de genstridige Syns- eller Skønsmænd.

§ 183.

Have Syns- eller Skønsmænd Forfald, eller har det været dem umuligt at gøre Forretningen færdig, komme de i § 153, sidste St. givne Regler til Anvendelse med de Lempelser, som Følge af Forholdets Natur.

§ 184.

Med Hensyn til Indsigelser fra Synseller Skønsmændenes Side såvel som Kære over de Kendelser, hvorved Noget pålægges dem, forholdes efter de om Vidner givne Regler.

§ 185.

De om Vidner givne Regler skulle med de Lempelser, der følge af Forholdets Natur, anvendes på Syns- og Skønsmænd, forsåvidt ovenstående Forskrifter ikke ere til Hinder derfor. Skal Syn eller Skøn foretages, forinden Sagen er tingfæstet (jfr. § 171), har Parten at indgive Begæring til Underretten på det Sted, hvor Genstanden for Syns- eller Skønsforretningen befinder sig.

§ 186.

At Syn eller Skøn har fundet Sted, udelukker ikke fornyet Syn eller Skøn over samme Genstand ved de samme eller andre Mænd.

§ 187.

Udmeldte Syns- og Skønsmænd erholde, forsåvidt Udførelsen af det dem pålagte Hverv eller deres Møder for Retten i Anledning deraf gøre det nødvendigt for dem at reise mere end $\frac{1}{2}$ Mil fra deres Hjem, dels Godtgørelse for Udgifterne derved, beregnet efter 2den Klasses Takst for Reise på Jærnbane, efter 1ste Klasses Takst for Rejse på Dampskib og iøvrigt med 2 Kroner for hver løbende Mil, dels i Tærepeng 2 Kroner, når Fraværelsen fra

Hjemmet ikke varer 4 Timer, og ellers 6 Kroner med Tillæg af 3 Kroner for hver 6 Timer, dc udover 12 Timer ere fraværende fra Hjemmet.

Disse Ydelser eller, hvis de ikke kunne anslås bestemt, passende Forskud på dem skulle tilbydes forud.

Der tilkommer dem derhos Godtgørelse for andre Udlæg og sportelmæssig Betaling for deres Forretning. Har denne udkrævet særlig Møje eller Tidsanvendelse, kan Retten forhøje Betalingen efter sit Skøn.

Udenfor de nævnte Betalinger må Synseller Skønsmænd under den i Straffelovens § 117 bestemte Straf Intet modtage af Parterne for deres Forretning.

§ 188.

Det har sit Forblivende ved de gældende Regler om Søforklaringer. Under de i § 164 angivne Betingelser træder den der omhandlede Forsikring i Eds Sted. Når en Søforklaring skal afgives i en By, i hvilken en Landsret har Sæde, kan Forklaringen efter Rekvirentens Valg afgives for Landsret eller Underret.